TARTALOM

A hazai magyar népballadagyűjtés életútja (írta Szabó T. Attila) 5

I. BALLADÁK
A. RÉGI STÍLUSÚ BALLADÁK
1. KLASSZIKUS BALLADÁK

A falba épített asszony

1. Kőmíves Kelemen 45
2. Kőmíves Kelemenné 49
3. Kőmíves Kelemen 51

A két kápolna-virág

4. Lázár és Erzsébet 53
5. Lázár és Erzsébet 55
6. Fekete Ren Kata 58
7. Fekete Ren Kata 60
8. Kádár Kata 63

A mennybe vitt leány

9.Márton Szép Ilona 67
10. Márton Szép Ilona 70
11. Márton Szép Ilona 72
12. Márton Szép Ilona 74

A kegyetlen anya

13. Kincsemet vigyem-é? 76
14. Gyermekem vigyem-é? 81
15. Fiat ád az Isten 85
16. Letevé kisfiát 88
17. Szegény árva asszony 92

Az elcsalt feleség

18. Molnár Anna 95
19. Molnár Anna 97
20. Molnár Anna 99
21. Molnár Anna 100
22. Molnár Anna 104
23. Molnár Anna 107
24. Molnár Anna 110
25. Molnár Anna 113
26. Molnár Anna 115

A halálra táncoltatott lány

27. Székvári Mariska 118
28. Szegedi Mariska 120
29. Húzzátok, cigányok 122
30. Szőllősi Erzsi 123
31. Tollas Erzsi 125
32. Szegszáli Mariska 128

A nagy hegyi tolvaj

33. Kinek adtál engem? 129
34. Kinek adott engem? 132
35. Hajts el, Duna 136
36. Jöjj meg, Duna 138
37. Mikor feresztgettél 140
38. Miért adott oda? 143
39. Kicsi Ráduj Péter 145
40. Férjhez adtál, anyám 146

A megölt havasi pásztor

41. Szép fehér pakulár 147
42. Szép fehér pakulár 149

A kegyetlen anyós

43. Marinka 152
44. Merinka 154

A gyermekgyilkos anya

45. Szabó Erzsi 161
46. Erzsi, Szabó Erzsi 173
47. Szegény Szabó Erzsi 180
48. Szabó Erzsi 181

A halálra ítélt húga

49. Fehér Anna 187
50. Fehér Anna 190
51. Fehér Anna 192
52. Fehér Anna 195
53. Fehér Anna 197
54. Fehér Anna 199

A megesett leány

55. Mi lele engemet? 201
56. Aranyos Bözsike 203
57. Jó estét, barna lány 206
58. Homlódi Zsuzsánna 209
59. Homlódi Zsuzsánna 213

60. Homlódi Zsuzsánna 217
61. Homlódi Zsuzsánna 222
62. Homlódi Zsuzsánna 227
63. Szűcs Mari 232
64. Jó estét, Mariskám 234

A hajdúkkal útnak induló leány

65. Ne menj el hazul 236

A hűség próbája

66. Madarat láték nagy bánatba 237
67. Mért sírsz, kis gőrice? 238
68. A párja vesztett gerlice 240
69. Mért sírsz, te nagy madár? 242
70. Kövecses víz közepibe 244
71. Páratlan gerlice 245

A három árva

72. Csapjátok meg a temetőt 247
73. Kapum előtt egy diófa 249
74. Elindula három árva 250
75. Vegyétek ki én szívemet 252
76. Túl a vízen, Tótországon 253
77. Keljen, keljen, édesanyánk 256
78. Né, hol megyen három árva 259
79. Diófának három ága 261
80. Túl a vízen jegenyefa 263
81. A vicei temetőbe 264
82. Adok nektek három vesszőt 266
83. Kivirágzott a diófa 267
84. Elindult a három árva 268
85. Hová mész te, három árva 269
86. Keljen fel, kend, édesanyánk 270

2. TÖRTÉNELMI VONATKOZÁSÚ KLASSZIKUS BALLADÁK

A két rab testvér

87. Szabó Erzsi és Szabó Kata 272
88. Bíró János és Bíró Kata 275
89. Bíró János és Bíró Kata 282

Az eladott leány

90. Bíró Katalina 291
91. Langos Szép Ilona 295

92. Langos Szép Ilona 297
93. Szeklédi Borbára 299
94. Langos Szép Ilona 304

Az elrabolt leány

95. Kádár Kata 306
96. Fúdd el, jó szél 309
97. Anyám, édesanyám 313
98. Édesanyám, rejtsen el 314
99. Rabolnak el engem 317
100. Visznek el engemet 320
101. Fújdogál egy nagy szél 324
102. Görögfi Gyurica 326

Az elrabolt és visszatért leány

103.Mért küldött el engem? 328

Az elfogott legény

104. Fújdogál egy nagy szél 335
105. Hol van a fiatok? 339

A gazdag asszony anyja

106. Bíboros Péterné 341
107. Bíboros Péterné 344

3. KLASSZIKUS VÍGBALLADÁK ÉS ROMÁNCOK

A talányfejtő leány

108.Ifjú Mátyás király 350

A házasuló királyfi

109.Fényes királyúrfi 352

Az esküvőre hazatérő kedves

110. Ilonácska és Györgyike 355
111. Ilonácska és Györgyike 357
112. Ilona és Györgyi 359
113. Györgyi és Ilonka 365

Este guzsalyasba

114. Elindulék este guzsalyasba 367
115. Elindulék este guzsalyasba 370
116. Megtalálom Mihály szeretőmet 371
117. Hegyen-földön járogatok vala 372
118. Hazamegyek szép piros hajnalba 374

A szeretet próbája
119. Sárga áspiskígyó 375
120. Sárga áspiskígyó 379
121. Sárga hasú kígyó 384
122. Sárga sárkánykígyó 385
123. Sárga hasú kígyó 388

A katona-lány
124.Az öreg Dancia király 391

A gazdag feleség
125. Gazdag leányt vettem 395
126. Szegény legény voltam én 396

A rossz feleség
127. Gyere haza, édesanyám 398
128. Jöjjön haza, édesanyám 399

A lusta feleség
129.Szép asszony feleség 401

A gyáva legény
130.Sírva sétál Jancsi 404

A rossz férj
131.Kelj fel, galambom 405

A megcsalt férj
132.Mi bajod, angyalom? 406

A kétféle asszony
133. A kétféle asszony 410
134. Bagoly-asszonkám 412

A csudahalott
135. Szép Ilona 413
136. Szép Ilona 416
137. Görög Ilona 421
138. Görög Ilona 425

B. ÚJ STÍLUSÚ BALLADÁK

1. BETYÁRBALLADÁK
139. Bogár Imre 429
140. Patkó Bandi 431
141. Rózsa Sándor. I 432

142. Rózsa Sándor. II 434
143. Rózsa Sándor. III 435
144. Margitai betyár. I 436
145. Margitai betyár. II 437
146. Nem loptam én. I 439
147. Nem loptam én. II 441
148. Nem loptam én. III 442
149. Vitális Imre 443
150. Tisza partján elaludtam. I 444
151. Tisza partján elaludtam. II 445
152. Tisza partján elaludtam. III 446
153. Tisza partján elaludtam. IV. 447
154. Pápainé. I 448
155. Pápainé. II 449
156. Betyár legény az erdőben 450

Betyár- és rab-énekek

157. Balog Józsi 451
158. Én is voltam Szeredába bezárva 453
159. A gyimesi hegyek 454
160. Felsőloki hegyek 455
161. Gyimesvölgye a hazám 456
162. Elémentem a vármegye kapunál 458
163. Addig iszom a csárdában 459
164. Keres engem a vármegye 460
165. Én még tizennyolc esztendős nem voltam 461

2. MEGRENDÍTŐ HELYI ESEMÉNYEKHEZ FŰZŐDŐ BALLADÁK

A bárókisasszony

166. Szendre báró leánya 462
167. Terítsd le a subádat 463
168. Szépen legel a báróné gulyája 464
169. Lányomnak se mondalak 465

Az egymástól tiltott és egymásért haló szerelmesek

170. Hadd el, Jolán 466
171. Szabó Gyula és Horváth Jolán 468
172. Zúg az erdő 469
173. Sír az erdő 471
174. Szabó Jolán 473
175. Fábián Gyula 474
176. Szűcs Mária 476

177. Takács Laci 477
178. Túl a vízen most faragják 478
179. Szépen szól a harang 479
180. Fodor Eszter 480

Leányanya siralma

181. Lányok, rajtam tanuljatok 482
182. Ez a kislány akkor kezd búsulni 483
183. Aludj, szerelem virága 484

A gyermekgyilkos anya

184. Szabó Irma 485
185. Szabó Vilma 485
186. Szabó Anna 487
187. Utra Mari 488
188. Utra Mari 489
189. Szabó Vilma 491

Siratozók, újságolók

190. Vajda János siratója. I 492
191. Vajda János siratója. II 497
192. Ambrus Kata 499
193. Rugó Irma 500
194. Halottátok, Szék városán mi történt? 501
195. Horváth Perzsi fia 502
196. Káplár Marci 503
197. Kovács Kati 505

A megölt legény

198. Megsiratsz-e, mátkám? 506
199. Kikísérsz-é engem? 508
200. Elkísérlek örökös házadig 510
201. Csináltatsz koporsót? 512
202. Harangoznak délre 513
203. Elgyászolsz-é, babám? 515

Szolgalegény siratója

204. A halállal kezet adtam 517
205. Szolgalegény, mit gondoltál? 518
206. Mindenkinek én meghagyom 519

A cséplőgépbe esett leány vagy legény

207. Szabó Julcsa 520
208. Szabó Julcsa 521
209. Kovács Julcsa 522
210. Egy szép legény beleesett a dobba ……... 524

Kórházi balladák

211. Én is voltam a vásárhelyi kórházba 524
212. Barna legény kiállott a kapuba 526
213. Ha bemegyek a közkórház kapuján 528

Egyéb szerencsétlenségek

214. Elégett a nyírbátori határ 529
215. Édesanyám, megbocsásson 530
216. Kivitték a holttestet az udvarra 530
217. Elégett a kolozsvári gyufagyár 531

II. BALLADA- ÉS ROMÁNC-ELEMEKET TARTALMAZÓ RÉGI ÉS ÚJABB DALOK

218. Nem anyától lettem 535
219. A pünkösti rózsa 537
220. Elküldém az uram 540
221. A virágok vetélkedése 542
222. Elment a madárka 544
223. Három esztendeje 545
224. Sír az egyik szemem . 547
225. Szól a kakas 548
226. Én ha páva volnék 549
227. Fújd el jó szél 550
228. A virágot én ültettem 552
229. Hallod-e, te szelidecske? 553
230. Azt hallottam, babám 554
231. Ne csudálkozzatok 555
232. De keserű kenyér 556
233. Állj meg, holló 557
234. Né, hol kerekedik 558
235. Térdig vasban vagyok 559
236. Tiszta feketében 560
237. Verje meg az Isten 562
238. Moldovának sűrű vize 563
239. Megrikoltom, édesanyám 564
240. Elbujdosom, megpróbálom 566
241. Haragszik édesem 567
242. Látod, rózsám, hogy nyergelek 569
243. Messze földre megyek 570
244. Bú az én életem 571
245. Akkor, szívem, akkor 573
246. Bánat, nehéz bánat 574
247. Ha felmegyek Kolozsvárra 577

248. Zirreg-zörrög a vas ajtó 578
249. Telik a szolgának 578
250. Hozd el, Isten, hozd el 579
251. Meguntam, meguntam 580
252. Falu végén verbuválnak 582
253. A pávának három tolla 583
254. Feleségem olyan vagyon 584
255. Megházasodtam, te Miska 585
256. Amíg élek, bánom 586
257. Nincsen már igazság 588
258. Mikor leány voltam 589
259. Az kell, anyám, az kell 592

III. BALLADÁK MESEVÁLTOZATAI

260. Éfiú leány, kegyes (A kegyetlen anya) 595
261. Mónár Anna (Az elcsalt menyecske) 597
262. A nagy hegyi tolvaj (A zsivány felesége) 600
263. Bíró János, Bíró Kata (A két rab testvér) 602
264. Az elrabolt leány 606
265. Szegén csobánlegény (A szeretet próbája) 609
366. Szép Ilona (A csudahalott. I.) 611
267. Tündér Anna s Mónár János (A csudahalott. II.) 613

FÜGGELÉK

1. A kötet szerkesztésével kapcsolatos általános megjegyzések 617
2. Jegyzetek a bevezető tanulmányhoz 621
3. Jegyzetek a balladákhoz és a balladák mesevál-tozataihoz 624
4. Magyarázó szójegyzék 649
5. Mutató 653
6. Zenei mutató 658

Cartea baladelor 662
Книга баллад 664
Buch der Balladen 666
The Book of Ballads 668